

Szerettem ücsörögni Szemrával a Duna parton. Nézegettük az érkező gályákat; a tutajok, uszályok, s a csónakok tucatjait, meg a gyorsnaszádot, ami nagy néha sietős futárt hozott a budai tanácshoz. Gyakran a vár környéki dombokat is bejártuk, ahol egyre több szőlőskertben termett a vörösbornak való, amit a délről jövők hoztak magukkal, de a Disznórétnél tovább nem mentünk.

Jusztusz bácsi nem féltett, mert már jó pár éve, hogy újra keresztény zászló lengett a várfokon. Na meg ideje sem volt rám, mert mint a nagyszombati jezsuita egyetem végzett jogtudósa, napközben a magisztrátusban intézte Buda dolgát. Biztos fontos személy lehetett a nagybátyám, mert mikor a keresztény sereg bevette a várat, Károly herceg rögtön körbefogatta a házát a saját testőreivel, nehogy a zsákmányra éhes zsoldosok kárt tegyenek benne. Erre a Szentszék kérte meg titokban, mert e kedves hívük, jelentős érdemeket szerzett a kereszténység védelmében.

Abban az időben, mikor engem magához vett Budára, még a török volt az úr, és a bácsi Abdurrahman pasának rendezte a magánirattárát. A pasa annyira megbecsülte a keresztény jogászt, hogy mikor a defterdárja adót szedni ment Jusztuszhoz, a molesztálásért a turbános nagyúr húszat veretett a túlbuzgó hivatalnok talpára.

Egyébként, Jusztusz bácsi azért fogadott annak idején örökbe, mert Kücsük Mehmed pasa, egy borús délután tévedésből karóba húzatta apámat. Aztán mikor kiderült, hogy mégsem ő volt Lipót spionja hanem Yazid, a harmadik étékfogó, Mehmed már hiába restelkedett. Inkább hajóra rakatta anyámat, s a szolgálkat is velem együtt. De biztos nagy vihar lehetett útközben a Dunán, mert Budára már csak egyedül érkeztem. Jusztusz bácsi nyalábolt le a hajóról, mert csecsemő létemre csak nehezen tudtam volna leballagni a billegő pallón.

Ahogy az elején mondtam, kedveltem Szemrát, csak azt nem, hogy állandóan emelgetett. Na meg, a legnagyobb szórakozása az volt, hogy mikor mondjuk lefelé bámultam a kikötőre, ahol éppen a hajósok verekedtek a rakodókkal, vagy mikor azt néztem, milyen élvezettel szürcsöli a vizet egy lógófülű öszvér a kútnál, hirtelen Szemra ledöntött, s kezemenél fogva sebesen forgatni kezdett, hogy a lábaim majd vízszintesen kaszálták a levegőt. Aztán mikor letett, csak kacagott, hogy úgy tántorgok, mint a kereszténnyé lett, részeges Abdullah, mikor kidobják a Vörös Sünből. Pedig ilyen pörgetés után még egy ló is rogyadozna. De elnéztem neki, hisz csak lány!

A múlt vasárnap, mint a villámcsapás, észrevettem, hogy izgató halom hegyesedik az inge alatt. Édes melegség járt át, és nem értettem miért bizsereg még a fejbőröm is, pedig már láttam anyja, Sára néni emlőit is ringani a teknő fölött. Persze csak ha tésztát dagasztott Jusztusz bácsinak. De akkor csak az hozott lázba, amikor kisült a finomság.

Szemra anyja egyébként Murád bölükbasi felesége volt, de miután a bátor harcos elesett Budavár védelmében az agg Abdurrahman pasa mellett, Jusztusz bácsi magához vette főzni az özvegyet. Anyjával együtt Szemrát is megkereszteltette, de ők aztán is csak úgy imádkoztak, ahogy lelkük diktálta. Szerintem az Úrnak mindegy, hogy állnak, ülnek vagy hajlonganak-e imádság közben, hogyha tisztaszívvel szólnak hozzá. A szertartás az angyalok nyelvén, meg a

szép zene, ének azért kell, hogy a hívőknek ne csak a lelke, hanem a szeme is elteljen az áhítattal.

Még volt egy barátom Szemrán kívül, a Mühlstein Jakob. A lutheránus, magányos legény szőlőkben kapált kispénzért, meg Pilonnak, a cérnahangú, de bivalyerős kalmárnak pakolt árut hébe-hóba. Felesége, a mélyhitű Theodóra, halk szavú félénk ibolya volt, s nem is tudta, hogy mikor urával finom sétát tesz a kertek mentén, az összes férfi a legutolsó rabszolgától az agg rendfőnökiig megvadul. Egyszer éppen Szemrával kóstoltuk a tőkék között, hogy érik-e már a vermutnak való, mikor Jakabot láttuk hadonászva rohanni a sétáló kalmárpár elé. Nem hallottuk, mit ordibál, csak azt láttuk, hogy Pilon elszalad, míg a legény karon ragadja az asszonyt, s a közeli csőszkunyhó felé húzza.

Másnapra már el is felejtettem ezt az apróságot, de meglepődtem, mikor Jusztusz bácsi Sára néninek meséli, hogy Mühlstein Jakob bilincsben ül a börtönben, mert meggyalázta Pilon feleségét. De csak aztán, miután ráijesztett a férjre, hogy az elszaladt. Na, meg – Sára asszony füléhez hajolva súgott még valamit, miközben nagyon mosolygott. A szakácsnő erre összecsapta a kezét, s felkiáltott. Nahát! Hogy, még érintetlen volt az asszony! – s ő is derűsen ingatta a fejét. De én azt nem hiszem, mert magam is láttam, hogy Pilon igenis érintette a feleségét, hisz akkor is karonfogva mentek.

Aztán ahogy múlt az idő, egyre jobban tisztelték Theodóra asszonyt, mint a krisztusi megbocsájtás igazi példáját. Csodálták, hogy az ellene nagyvétkes Jakabot gyakran látogatta börtönében, s imádságra buzdította bünei bocsánatáért.

Én már rég feledtem, mert tanulni kellett, hogy felvegyenek a pozsonyi iskolába. Jusztusz bácsi szigorú volt. Csak éjjel voltam boldog, mikor Szemra simogatott az új, mézédés álmaimban. Nappal ritkán találkoztunk, mert anyja egész nap asszonynak tanította, mintha az nem magától jönne...

A rengeteg lecke közben észre sem vettem, hogy már szüretre mossák a kádakat a határban, mikor, mint a villám, becsapott a hír, hogy Jakob megszökött a börtönéből, s vele együtt Theodóra is eltűnt. Az őrség hiába vágatott rögvest négyfelé, de csak sötétben tértek meg szégyenkezve.

Titusz bácsi sosem hozta szóba a szökést, csak néha elmosolyodott, ha bor mellett elmélkedett a tornácon.

Csak évekre rá tudtam meg, hogy Jakob azt ordította az andalgó házaspárnak, hogy mindjárt itt vannak a kurucok, s megölik a kereskedőket. Erre ijedtében Piron elszaladt, s Theodórát megkérdezte, hogy szeretné-e csak az ő kedvét tenni, vagy inkább vár, míg húsz martalóc megy rajta végig? De biztos, Jakob olyan gyengéd volt, hogy később az asszony beleszeretett, és vele szökött. Persze az ékszereit is motyóba csavarta a derekára, hozományként a kedves legénynek.

Én már Pozsonyból írtam Szemrának, hisz szerettük egymást, hogyha nem várhat meg, mert az anyja férjhez kényszeríti, sose búsuljon, mert visszajövök, s majd megismétlem Mühlstein Jakob cselét.

